

ADANA TİCARET ODASI

Basın Bülteni

ATO Yönetim Kurulu Üyesi Emine Nargile, Meclis toplantısında sektörel sorunları gündeme getirdi:

Mobilya sektörü daha fazla desteklenmeli

Adana Ticaret Odası (ATO) Yönetim Kurulu Üyesi Emine Nargile, yaşadıkları sorunların çözümlenmesi durumunda mobilya sektörünün gerek Türkiye, gerekse de Adana'nın ihracat ve istihdam rakamlarına daha fazla katkı sağlayacağını belirterek, "Bunun için öncelikle markalaşma, AR-GE, yetişmiş eleman, sermaye ve çalışanlardan kaynaklanan SGK yükünün acilen yurtdışındaki rakiplerimizle rekabet edebileceğimiz seviyelere indirilmesi gerekmektedir" dedi.

ATO Meclis toplantılarında geleneksel hale getirilen "Sektörel Sunumlar" bölümünde, Yönetim Kurulu Üyesi Emine Nargile, 24. Meslek Grubu'nu oluşturan mobilya sektöründeki sorun ve çözüm önerilerine ilişkin görüşlerini paylaştı. Adana'nın, mobilya üretiminde yarattığı katma değer her geçen gün arttığına dikkat çeken Nargile, mobilyanın Türk ekonomisinde ihracatı, ithalatına oranla daha fazla olan ayrıcalıklı bir sektör olduğuna da değinerek, "Türkiye'de mobilya sektörü diğer sektörler göre en eski ve devamlı sektörlerden biridir. Çünkü sektörümüz uzun yıllar boyunca atölye tarzı yerlerde varlığını devam ettirmeyi başarmıştır. Üretimde son yıllarda markalaşmaya ve kurumsallaşmaya doğru gidilse de, sektörümüzde halen geleneksel usulde üretimini devam ettiren atölye tipi küçük ölçekli işletmelerimiz ağırlıkta bulunmaktadır. Türkiye'de mobilya sektöründe çoğu küçük atölyelerden oluşan yaklaşık 40 bin işletmede 160 bini aşkın kişi istihdam edilmektedir. Diğer yandan sektörde sigortasız çalışan eleman sayısının fazlalığı düşünüldüğünde toplam istihdamın bu rakamın çok üzerinde olduğu söylenebilir" diye konuştu.

Nargile, ATO Meclisi'ne yaptığı sunumda sektörün sorunlarını maddeler halinde şöyle sıraladı:

Markalaşma: Her ülke sahip olduğu markalar kadar güçlüdür. Mobilya sektöründe markalaşma 2000'li yıllarda başlamıştır. KOBİ niteliğindeki birçok firma özgün tasarım ve rekabetçi fiyatlarla Türk mobilya kimliğinin altında markalaşma yolunda gayret sarf etmektedir.

AR-GE: Ülkemiz imalat sektöründe ciddi yeri olan mobilya sektörü, aynı oranda rasyonel ihracat yapamamaktadır. Bunun nedeni ise uluslararası pazarlarda maliyet ve işçilik odaklı üretim gücümüzü pazarlamaktan kaynaklanmaktadır. Birçok mobilya üreticimiz global anlamda tasarım yapamamaktadır.

Sermaye yetersizliği: Mobilya sektörü KOBİ'lerden oluşmaktadır. Finansman maliyetlerinin yüksekliği sektörü zorlamaktadır. Öz kaynaklar ile büyümeye çalışan firmalar yavaş büyümekte ve krizlere karşı zayıf olmaktadır. Yetersiz sermaye orta ve uzun vadede yatırım kararlarını etkilemekte ve dolayısıyla mobilya firmaları kurumsallaşamamaktadırlar.

Uzman çalıştırma: Başta Adana'da olmak üzere sektörün hemen hemen tamamı aile şirketlerinden oluşmaktadır. Firmalar uzman profesyonel eleman çalıştıramamaktadır. Dolayısıyla kayıt tutma, plan yapma zafiyetleri vardır. Son dönemlerde UR-GE gibi projelerle devlet de sektörü desteklemektedir.

Fiziki yetersizlik: Özellikle şehrimizde uygun olmayan yerlerde üretim yapan küçük ve orta ölçekli işletmeler bulunmaktadır. Mobilyacılar Sitesi de mobilya üretimine uygun mekanlar değildir. Yıllar önce hasbelkader yapılmış mekanlardır. Sektörün gelişimi için KSS veya mobilya OSB'leri oluşturulması gerekmektedir. Böylece tüm mobilya üreticilerini bir arada tutup know how paylaşımı yapmak mümkün olabilecektir. Öte yandan Mobilyacılar Sitesi'nde 1960'lı yıllara göre hazırlanmış olan Elektrik Trafosu artık günümüz makine parkuru karşısında yetersiz kalmaktadır. Konu EnerjiSA, Toroslar EDAŞ gibi ilgili kamu kuruluşlarına bildirilmiş olmasına rağmen henüz bir sonuç elde edilememiştir. Bu durum çözülmeyi bekleyen önemli sorunlarımızdandır.

Kayıt dışı çalışma: Türkiye'de 65 bin, 70 bin arası satış noktası olduğu tahmin ediliyor. Küçük firmalarda kayıt dışılık nedeniyle kaç kişi çalışıyor, ne kadar üretim yapıyor, ne kadar satış yapıyor gibi soruların cevabına ulaşamıyor. Kayıt dışılık aynı zamanda sektörde ölçümlendirme, değerlendirme ve kapasite kullandırma gibi net bir envanter çalışması yapılmasını da engelliyor. Bu nedenlerle kayıt dışılığı ortadan kaldırmak için devlet bu konuda bir açılım yapmalı, ya da orta vadede bir destekleme programı başlatmalıdır.

Bilgi; deneyim; araştırma-geliştirme eksikliği: Yurtdışı pazarı konusunda çok az bilgi ve deneyim sahibi firmaların yurtdışı pazarlarını tanıması için sergi ve fuarlara katılımlarını sağlamak gerekmektedir. Üreticilere yabancı pazarları göstererek bilgi ve görgülerini arttırmalıyız. Mobilya, metraj tutan bir ürün olduğu için Odamız tarafından sektörlerin yurtdışındaki fuar ve benzeri etkinliklere katılımlarına ilişkin bütçeler oluşturulurken mobilya sektörüne ayrıcalık tanınmasının zorunlu olduğuna inanıyoruz.

Vergi sorunu: Mobilya'nın ana mamul maddesi kumaştır. Sektör yüzde 8 KDV ile aldığı kumaşı üretip, ürün haline getirip yüzde 18 KDV ile satmakta, bu da zaten sermaye yetersizliği olan firmalara ağır bir vergi yükü olarak dönmektedir. Ayrıca sektörün emek yoğun olması sebebiyle firmalar fazla istihdama yönelmek zorunda kalmaktadırlar. SSK primlerinin yüksekliği istihdamda da kayıt dışılığı getirmektedir. Bu oranların yüksekliği üretime teşvik ve istihdamın artırılması hususlarında sektörün elini zayıflatmaktadır. Tekstil sektöründe yapılan KDV indiriminin, mobilya sektörü içinde uygulanması kısa dönemde en büyük arzumuzdur.

Fason imalat: Mobilya sektörü ihracat potansiyeli çok yüksek olmasına rağmen, ihracat rakamlarına baktığımızda ise fason ihracat önemli bir yer tutmaktadır. Yani dış pazardaki alıcının sipariş ettiği model ve marka ile yapılan üretimde, fason imalatta sektöre fayda sağlamamaktadır. Hatta fason imalata devam eden firmaların Çin gibi büyük üretici karşısında yok olma ihtimali vardır. Sektörde Türkiye markalı ürünler üretilerek fason imalata son verilmelidir.

Üretim teknolojisi ve uluslararası standart: Seri üretim yapmak, endüstriyel tasarım yapmak ve otomasyon teknolojilerini kullanmak sektör için önemli bir unsurdur. Makine parkuru dışı bağımlı olmadan, makine ve teknoloji yatırımı içinde devlet desteğine ihtiyaç duyulmaktadır. Ayrıca TSE (Türk Standartları Enstitüsü), E1 (Ahşap levhalarda Formaldehit bulundurma ölçütü), CE (Avrupa Standartlarına Uygunluk), ve ISO (Uluslararası Standartlar Örgütü) gibi belgeleri firmalarımızın alması gerekmektedir. Çünkü bu belgeleri olan firmalar dünya pazarlarında daha hızlı yol kat etmektedirler.

Birliktelik kültürü oluşturma: Bölgede ortak kültürün oluşmaması, bireysel üretim yapma isteği sektörü zayıflatmaktadır. Ortaklık kültürünün geliştirilmesi sağlanmalıdır.

Nakliye ambalaj ve montaj sorunları: Sattığımız mobilyaları tüketiciye sağlam teslim etmek zorundayız. Üretim ölçümlemeye ürünlerin demonte olmaması, tek tek sadece karton ve havali naylonla sevkiyat yapılması sorun teşkil etmektedir. Marka üreten firmalar dışındaki, özellikle bölgemizdeki üreticilerin ürün ambalajlamasını karton kutu ile yapması ve müşteriye de karton kutu ile ambalajlanmış ürünü hasarsız teslim etmesi gerekmektedir.

Eğitim-ara eleman sorunu: Döşemeci, montaj elemanı, satış elemanı, yük taşıma elemanı gibi sektörün ara eleman sıkıntısı oldukça fazladır. Sektörümüzün bu anlamda eğitim sorununun olduğu bir gerçektir. Mesleki eğitim politikaları ülkemizin acilen değiştirmesi gereken önemli konularındandır. İhtiyaç duyulan branşlara göre mesleki okullar açılmalı ve sektöre eleman temin edilmelidir. Ayrıca sektörün eleman ihtiyaçları doğrultusunda üniversitelerin ilgili fakülteleri bünyesinde 2 yıllık üretim-tasarım bölümü gibi alt dersler oluşturulması önerilerimiz arasındadır.